

COURSE DESCRIPTION**Code:** 5CDB/BYZAN/18**Course title:** Byzantine studies**Field of study:****Guarantor:** prof. ThDr. Alexander Cap, CSc.**Lectured by:** Department of Church history and Byzantine studies
doc. ThDr. Václav Ježek, PhD.

Semester: ST	Contact lessons: Lecture, Seminar Recommended course load (in lessons): Weekly: 2/2	Number of ECTS credits: 5 Per course: 26,26
------------------------	--	--

Prerequisite(s):**Course assessment and completion:** Exam**Continuous assessment:****Final assessment:**

The subject is finished by the exam. During the semester there will be four written reviews of 20 points. To obtain an A rating, it is necessary to obtain at least 75 points to obtain a B rating of at least 70 points, a C rating of at least 65 points, a D score of at least 60 points, and an E score of at least 55 points. Credits will not be awarded to a student who obtains less than 12 points in any written exam.

Course objective:

The student is able to:

- to define the supporting doctrines of Byzantine theology.
- understand the relationship between theological theory and Christian practice.
- map the way of the Byzantine theological system.
- Interpret the history of Byzantium. (introduction to Byzantine historiography and brief sketch of basic historical events in the Byzantine Empire)
- to distinguish and define the basic blocks that formed the Byzantine civilization, culture and history.
- to determine basic historiographical genres in Byzantium.

Course content:

State and Church in Byzantium. Development of the theology of communion. Byzantine anthropological assumptions. Theology of God's "energies". Byzantine spirituality. Byzantine humanism, secular philosophy and theology. Study of personalities such as Michal Pselos, Patriarch Photios, John Italos, Gennady, Scholarios, Nikolas Kabasilas, Simeon New Theolog, Teodor Studit and their importance and contribution to Byzantine theology. Byzantine ecclesiology. Study of selected basic historiographical works from Byzantium. The transition from ancient to early Byzance. The Age of Justinian the Great. Islam and Byzantium. Period of the Iconoclasm. Mission in Great Moravia. Crusades and Byzantium. The Roman Empire in Byzantium. Fall of Byzantium.

Textbooks and references:

- AVENÁRIUS, A. Byzantský Ikonoklazmus 726-843, Bratislava, 1998.
 ENDRE VON IVÁNKA, Plato Christianus, Praha, 2003.
 MEYENDORFF J. Byzantine Theology, Fordham University press, 1983.
 JEŽEK V. Byzantská teologie a současný člověk Pravoslavný teologický zborník, Prešov, 2000.
 JEŽEK V. Od individualismu k obecenství, úvod do byzantské teologické antropologie, Prešov, 2005.
 JEŽEK V. Teologie obecenství, Pravoslavný teologický zborník, Prešov, 2000.
 JEŽEK V. Koncepce Božích „energií“ i imanence Boha v pozdější byzantské teologii v časopise SYNERGIA číslo I, Prešov, 2003.
 LOSSKY, V. The mystical Theology of the Eastern Church, London, 1957
 JEŽEK V. Transcendentální Christologie v kontextu Byzantské teologie, 2006, Prešov.
 JEŽEK V. Pravoslaví, Řím a Církevní Unionismus, Gorlice, 2012, Gorlice.
 JEŽEK V. Some Aspects in the Thought of Michael Psellos, Askas, Levkosia, 2013.
 JEŽEK V. Křest'anská Tradice v Etiopii, Askas, Levkosia
 FARRUGIA E.G Encyklopédický slovník, křest'anského Východu“, přeložil, Adam Mackerle. Pavel Ambros red. Refugium Velehrad- Roma s.r.o., Olomouc
 AMMIANUS MARCELLINUS, Soumrak římské říše, přel. J. Češka, Praha, 1975.
 ANNA KOMNÉNA, Paměti byzantské princezny, přel. R. Dostálková, Praha, 1996.
 AVENARIUS, A., Byzantská kultúra v slovanskom prostredí v VI.-XII. storočí, Bratislava, 1992.
 BYZANTSKE LEGENDY, Výběr textů z IV.-XIII století, Praha, 1980.
 Michal Psellos, BYZANTSKE LETOPISY, přel. R. Dostálková, Praha, 1982.
 DOSTÁLKOVÁ, R., Byzantská vzdělanost, Praha, 2003.
 DVORNÍK, F., Byzantské misie u Slovanů, Praha, 1970.
 HROCHOVÁ, V., - HROCH, M., Křížáci v Levantě, Praha, 1975.
 HUSSEY, J. M., The Orthodox Church in the Byzantine Empire, Oxford, 1991.
 JEŽEK V., Byzantská paideia-vzdělávání v Byzancii (Byzantská kultura), Prešov, 2006.
 LAONIKOS CHALKOKONDYLES, Poslední zápas Byzance, přel. J. Kalivoda, a R. Dostálková, Praha, 1988.

PROKOPIOS Z KAISAREIE, Válka s Góty, přel. P. Beneš, Praha, 1985.
PROKOPIOS Z KAISAREIE, Válka s Peršany a Vandaly, přel. A. Hartmann a K. Rubešová, Praha, 1985.
PSELLOS MICHAEL, Chronografie, přel. J. Skalický (=J. Franke), Stará Říše, 1940.
SYNERGIA, časopis, venovaný byzantským dejinám, kultúre a teológii, Prešov.
THEOFYLAKTOS SIMOKATTES, Na přelomu věků, přel. V. Bahník, 1986.
VAVŘÍNEK, V., Církevní misie v dějinách Velké Moravy, Praha, 1963.
ZÁSTĚROVÁ, B., a kol., Dějiny Byzance, Praha, 1994.
ZOSIMOS, Stesky posledního Římana, přel. A. Hartmann, Praha, 1983
SHEPARD J. Shepard (επιμ.), The Cambridge History of the Byzantine Empire c. 500-1492. Cambridge 2008.
ANGOLD M, A byzantine government in exile: government and society under the Lascarids of Nicaea 1204-1261. Οξφόρδη 1975.
HALDON J, Byzantium in the seventh century: the transformation of a culture. Cambridge 1997 (2η έκδοση).
MAGDALINO P., The Empire of Manuel I Komnenos 1143-1180. Cambridge 1993.
NICOL D. M. Nicol, Church and Society in the Last Centuries of Byzantium, 1261-1453. Cambridge 1979.
Dôležité vedecké série k štúdiu Byzantskej teológie a filozofie:
Bibliotheca scriptorum graecorum et romanorum Teubneriana
Βυζαντινή και Νεοελληνική Βιβλιοθήκη
Βυζαντινά κείμενα και Μελέται
Collection des Universités de France, Série grecque
Corpus Christianorum, Series Graeca (CCSG)
Corpus Fontium Historiae Byzantinae (CFHB)
Le Monde Byzantin
Meletemata
Patristische Texte und Studien
Sources Chrétiennes (SC)
Subsidia Hagiographica
Wiener Byzantinistische Studien (WBS)

Language of instruction: Slovak, English, French	Guarantor's signature and the date of course description's last modification: 01.09.2019
--	---